

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 1

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Модернізація України: проблеми та технології успішності
(питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”
м. Київ, МАУП, 12 листопада 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 30.09.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук., доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук; доц.;
Д. Г. Юник, д-р пед. наук, проф.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України:
проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології,
освіти і культури)”, 12 листопада 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голо-
ва) [та ін.]. — 2015. — 486 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Середюк К. В. Управління державними корпоративними правами: дискримінація та шляхи подолання	366
Барладян О. С. Поняття інтелектуальної власності як об'єкт захисту в державі	369
Батура С. В. Проблема законодавчого регулювання виборчої системи до Верховної Ради України: реалії та перспективи	371
Белецька О. В. Проблема соціальної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти в Україні	375
Бурденюк В. М. Засади та принципи діяльності національної поліції України	378
Гаиблы С. Государственные органы, их классификация	387
Данилюк О. В. Стан теорії і практики комунікативної методики викладання іноземних мов у сучасній педагогічній науці	390
Дмитренко Т. Л. Розвиток інформаційних систем як шлях до прозорості вексельного ринку	392
Зарва В. В. Проблеми та перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій в сучасній освіті: короткий аналіз	395
Комашко Л. Г. Відповідальність як чинник трансформації громадянського суспільства України	398
Красногор О. В. Центральні органи виконавчої влади в Україні: статус, повноваження, функції	402
Кривоберець М. М. Вплив сфери туристичних послуг на розвиток національної економіки	407
Лісовська Ю. П. Освіта, наука та виховання як запорука успіху адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки	412
Риженко О. С. Класифікація податкових ризиків у правовій науці	415
Росеро Г. Специфіка інституціалізації освіти в суспільствах перехідного соціально-економічного стану	419
Соляр Л. В. До проблеми формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва	422
Толєвська І. Туризм як фізична і соціальна рекреація людини у сучасних умовах її життєдіяльності	425

СТАН ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ КОМУНІКАТИВНОЇ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

У статті здійснено аналіз наукової проблеми сучасних підходів до навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах, що виявляється у визначенні та узагальненні теоретичних й практичних засад застосування комунікативної та когнітивної методики у навчальному процесі з іноземних мов, виявленні доцільності та практичної можливості їх інтеграції.

Результати проведеного аналізу переконливо свідчать, що незважаючи на повсюдне визнання ефективності комунікативно-орієнтованого навчання іноземних мов, втілення цього підходу на практиці стикається з багатьма труднощами, які вирішуються шляхом включення *поряд з інтуїтивним, образним* викладанням мови процесу *свідомого засвоєння знань*, а це означає, що абсолютно необхідною є *інтеграція комунікативного і когнітивного підходів* на певних етапах навчання школярів іноземної мови.

На відміну від комунікативного підходу, головними ознаками якого є *підсвідоме* сприйняття мови, спирання на імітацію, образне мислення та слухові аналізатори, виключення порівняння з рідною мовою та аналітичних видів роботи, когнітивний підхід до навчання іноземних мов заснований на наукових досягненнях в галузі когнітивній психології і психолінгвістики, базується на принципі *свідомості* у навчанні, розумінні мови *як системи*, яку треба зрозуміти, порівнянні з рідною мовою і аналітичних видах роботи, принципі навчання учнів навчальних навичок і стратегій з метою усвідомлення свого навчального процесу, згідно з яким учень є активним учасником процесу навчання, а не об'єктом навчальної діяльності викладача.

Пріоритет комунікативної мети у навчанні передбачає таку організацію діяльності, яка спрямована на оволодіння учнями спілкуванням через практичне її застосування. Діяльнісний характер навчання забезпечується особливими видами діяльності, які в умовах уроку дають змогу моделювати реальні ситуації спілкування. Це мовленнєві ситуації, рольові ігри, проектна діяльність, групова робота.

Однак зазначені види комунікативної діяльності найбільш яскраво проявляються лише в тому випадку, якщо навчальна група *теоретично і свідомо підготовлена* до використання навчально-мовленнєвої ситуації: школярі ознайомлені з особливостями мовного спілкування, специфікою навчально-

мовної ситуації, введений і відпрацьований мовний матеріал (насамперед лексика, розмовні вирази), проведено тренування учнів у використанні операцій і дій, за допомогою яких можлива реалізація пропонованих навчально-мовних ситуацій. *Без такої підготовки дискомфортно почувають себе всі учні*, яким пропонується діяти з опорою на навчально-мовну ситуацію.

Теоретичні дослідження останніх років відбувалися в напрямку поєднання вищевказаних парадигм, спираючись на базові положення як комунікативного, так і когнітивного підходів, в результаті чого в дидактиці іноземних мов з'являється поняття *комунікативно-когнітивного підходу* у навчанні іноземних мов. Наукові праці багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених утворюють концептуальну базу для формулювання принципових положень комунікативно-когнітивного підходу до навчання іноземних мов.

Комунікативно-когнітивний підхід підкреслює необхідність рівної уваги до формування в учнів адекватного уявлення про мову як *систему*, і здатності до мовних дій і вмінням в мовній сфері.

Основними *принципами* комунікативно-когнітивного підходу до навчання іноземної мови є принципи комунікативної і когнітивної спрямованості навчання. Когнітивна спрямованість означає організацію формування уявлень про лінгвістичні явища нової мови відповідно до закономірностей природного процесу пізнання, забезпечення активної ролі учня в осмисленні мовних явищ. Когнітивна спрямованість навчання дозволяє зробити процес навчання іноземної мови більш ефективним, оскільки використовує такі великі ресурси, як *лінгвістичний досвід* і металінгвістичну *свідомість*.

Основою практичної реалізації інтеграції комунікативного і когнітивного підходів у навчанні іноземних мов є: діагностика навчального стилю студентів; диференціація мовних підгруп за критерієм навчального стилю; обґрунтований та усвідомлений вибір комунікативного або когнітивного підходів, методів і форм навчання відповідно до навчального стилю і потреб студентів; одночасне використання комунікативного і когнітивного підходів у залежності від етапу навчання мовного матеріалу; індивідуалізація навчання у гетерогенних групах, застосування індивідуальних, парних і групових режимів роботи; використання різноманітних за підходом різнорівневих завдань; розвиток в учнів навчальних навичок і навчальних стратегій з метою усвідомлення свого навчального процесу.

Дослідження шляхів практичної реалізації інтегрованого комунікативно-когнітивного підходу у навчальному процесі з іноземних мов доводить, що *диференціація* мовних підгруп за ознакою *навчального стилю* дозволяє максимальну реалізацію комунікативно-когнітивного підходу у навчанні іноземних мов.

Використання *комунікативно-когнітивного підходу* до викладання іноземних мов найдоцільнішим, оскільки він забезпечує *інтенсифікацію* навчального процесу, якщо технологія комунікативного навчання дозволяє опанувати іноземну мову на рівні, достатньому для адаптації в країні мова якої вивчається, то когнітивний підхід дає в руки студента *інструмент для навчання*.